

Efter det af 4 medlemmer af partiet Venstre fremsatte lovforslag (i det følgende betegnet Venstres forslag) skulle folkeskolen bestå af en 7- eller 8-årig eksamensfri skole, kaldet hovedskolen, og den skulle desuden kunne omfatte en eksamensafdeling, realafdelingen, bestående af 4 etårige klasser (1.-4. realklasse) i tilslutning til 6. skoleår eller af 3 etårige klasser (2.-4. realklasse) i tilslutning til 7. skoleår. I hovedskolen skulle der fra 6. skoleår gives undervisning i engelsk, og i det 7. skoleår skulle der tilbydes undervisning i tysk og matematik med henblik på, at børnene efter det 7. skoleår skulle kunne overgå til realafdelingens 2. klasse. Gymnasiet skulle være 3-årigt i tilslutning til 3. realklasse. Undervisningspligten skulle efter forslaget være 7-årig.

Da intet af de fremsatte forslag efter alt at skønne i den forløbne tid har kunnet opnå tilslutning af et flertal i Folketinget, har undervisningsministeren taget initiativet til undersøgelser og drøftelser af muligheden for at tilvejebringe et forslag til en nyordning af mere samlende karakter.

Ved nærværende lovforslag, der er resultatet af disse undersøgelser og drøftelser, foreslås folkeskolen ordnet som en 7- eller 8-årig eksamensfri skole, der betegnes hovedskolen, og som er udelte de første 6 år, men som efter nærmere derom fastsatte regler skal kunne deles i linier i 7. og 8. skoleår. Foruden hovedskolen skal folkeskolen efter forslaget omfatte en eksamensafdeling, realafdelingen, der kan være 4-årig i tilslutning til 6. skoleår eller 3-årig i tilslutning til 7. skoleår eller 2-årig i tilslutning til 8. skoleår.

Med hensyn til undervisningspligtens varighed går forslaget ud på, at denne lige som efter gældende lovgivning skal være 7 år, men forslaget indeholder forskellige regler, der tilsigter at sikre alle børn mulighed for at få undervisning i det 8. skoleår og at lette kommunerne indretningen af sådan undervisning. Man henviser herom nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 3 (om affattelsen af lovens § 3) og § 46 (om affattelsen af lovens § 63).

De i undervisningsministerens tidligere forslag optagne regler om adgang for børn til ved afslutningen af det 8. skoleår at indstille sig til en hovedskoleprøve er ikke medtaget i nærværende lovforslag, men i stedet omfatter lovforslaget regler om, at der for børn, der går ud af skolen ved undervisningspligtens ophør, altså ved udgangen af det 7. skoleår, eller senere, skal udstedes afgangsbeviser, når forældrene ønsker det. I sådanne afgangsbeviser, der ikke må være resultatet af særlige afgangsprøver i fagene, skal der efter forslaget gives meddelelse om, hvilke fag undervisningen efter det

5. skoleår har omfattet, og om børnenes standpunkt i fagene skrivning, skriftlig og mundtlig dansk og regning samt i to af skolen for hver enkelt klasse eller linie i klassen valgte fag og — for de børn, for hvem det ønskes — tillige i et fremmedsprog. Endelig skal der i afgangsbeviserne gives en samlet udtalelse om vedkommende barns arbejde, standpunkt, flid og opførsel i skolen. De foreslåede afgangsbeviser vil i det store og hele svare til de vidnesbyrd, som allerede under den nuværende skoleordning i henhold til undervisningsministeriets cirkulære af 23. juli 1942 kan udfærdiges til elever, der har gennemgået den eksamensfri mellemsskole, og afgangsbeviserne vil på samme måde som beviserne for den tidligere foreslåede hovedskoleprøve kunne tjene som vejledning, når børnene ved skolegangens afslutning søger ind i erhvervene. Også som grundlag for elevens optagelse i realafdeling eller 1. gymnasieklasse ved en anden skole end deres hidtidige vil afgangsbeviserne være egnede. Da overgang til realafdeling efter forslaget vil kunne finde sted allerede efter det 6. skoleår, hvor børnene endnu er undervisningspligtige, er det derfor i forslaget anført, at afgangsbevis også skal kunne begæres af elever, der søger optagelse i realafdeling ved en anden skole end deres hidtidige. Med henblik på afgangsbevisernes anvendelse af elever, der søger optagelse i realafdeling eller i 1. gymnasieklasse ved en anden skole end deres hidtidige, går forslaget i øvrigt ud på, at der i afgangsbeviser for disse elever skal gives en særlig udtalelse om vedkommende elevs evne og gæthed for realafdeling henholdsvis gymnasium, og at afgangsbeviset skal fremlægges på den skole, hvori optagelse søges.

For gymnasiets vedkommende går forslaget ud på, at dette skal være 4-årigt i tilslutning til folkeskolens 8. skoleår, d. v. s. enten 2. realklasse eller 8. hovedskoleklasse. Overgang til gymnasiet efter 8. hovedskoleklasse forudsætter — ligesom overgang til 3. realklasse efter 8. hovedskoleklasse —, at vedkommende elev har deltaget i undervisningen i engelsk i 6.-8. skoleår og i undervisning i tysk og matematik i 7. og 8. skoleår. Med hensyn til gymnasieskolernes nærmere ordning henvises i øvrigt til det samtidig med nærværende lovforslag fremsatte forslag til lov om gymnasieskoler.

Med hensyn til de enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 1.

I den gældende folkeskolelovs § 1, stk. 1 siges det, at folkeskolen er den kommunale skole for børn i den undervisningspligtige alder samt de